

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. kovo 29 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Artūro Driuko, Donato Šerno (kolegijos pirmininkas) ir Jūratės Varanaukaitės, susipažinusi su 2023 m. kovo 13 d. paduotu **suinteresuoto asmens M. P.** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gruodžio 14 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2022 m. gruodžio 14 d. nutartimi paliko nepakeistą Kauno apygardos teismo 2022 m. spalio 26 d. nutartį, kuria teismas pripažino UAB „Ekofasada“ bankrotą tyčiniu.

Kasaciniu skundu suinteresuotas asmuo M. P. prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gruodžio 14 d. nutartį ir Kauno apygardos teismo 2022 m. spalio 26 d. nutartį, ir priimti naują sprendimą, kuriuo pareiškėjos BUAB „Ekofasada“ bankroto administratorės pareikšimą dėl bankroto pripažinimo tyčiniu atmesti.

Suinteresuoto asmens kasacinis skundas grindžiamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Suinteresuoto asmens kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje nėra išaiškinta, ar tyčiniu bankrotu gali būti pripažinti asmens veiksmai, kuriais jis pateikė paraišką gauti ES paramą ir šią paramą gavo, tačiau dėl ES paramą administruojančios institucijos priimto administracinio sprendimo taikyti skirtos paramos susigrąžinimo sankciją įmonė tampa nemoki. Visi įmonių bankroto įstatymo (ĮBĮ) 20 straipsnio 2 ir 3 dalyse įtvirtinti tyčinio bankroto nustatymo kriterijai yra ne savarankiški, o jie yra taikomi tik kartu su ĮBĮ 2 straipsnio 12 dalyje pateikiama tyčinio bankroto apibrėžtimi, t. y. konstatavus sąmoningai blogą įmonės valdymą, kuriuo įmonei buvo sukurta nemokumo būsena. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje yra pažymėta, kad jei nėra priežastinio ryšio tarp sąmoningo blogo įmonės valdymo ir įmonės nemokumo arba ryšio tarp sąmoningo blogo įmonės valdymo ir nemokios įmonės padėties esminio pablogėjimo, atskiri tyčinio bankroto nustatymo požymiai (įtvirtinti kasacinio teismo praktikoje, o vėliau ir ĮBĮ 20 straipsnio 2, 3 dalyse) gali būti įvertinti naudojant kitas teises priemones (neteisėtų sandorių pripažinimą negaliojančiais, civilinę atsakomybę, baudžiamąją atsakomybę ir kt.), bet neturi lemti konstatavimo, kad įmonė priversta prie bankroto tyčia (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017-04-24 nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-7-115-915/2017](#)). Paraiškos dėl ES finansavimo įmonei suteikimo pateikimas pats savaime nėra veiksmas, kuris blogintų įmonės finansinę padėtį. Priešingai, tokiu veiksmu yra siekiama įmonei ekonomiškai naudingų tikslų, kadangi skiriamas ES finansavimas esmingai pagerina įmonės finansinę būklę ar sudaro galimybes vykdyti ekonomines veiklas, kurių tikslas yra uždirbti įmonei pelną.
2. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai, sprenddami, kad neva suinteresuoto asmens sprendimas registruoti juridinį asmenį (BUAB „Ekofasada“) jo pasirinktoje vietoje bei šios informacijos (registruotos buveinės) nurodymas paramos paraiškoje gali būti vertinamas kaip sandoris [CK 1.63 straipsnio](#) prasme ir kad toks sprendimas gali būti ginčijamas [CK](#) įtvirtintais sandorių negaliojimo pagrindais ([CK](#) 1.78–1.93 straipsniai), taip pažeidė materialinės teisės normą, t. y. [CK](#) 1.63 straipsnį. Teismai ne tik sprendė, kad juridinio asmens registravimas atitinkamos buveinės adresu yra teisinis faktas, o tai, pasak teismų, reiškia, kad tai savaime yra sandoris, nors [CK 2.66 straipsnio](#) 1 dalies 4 punkte aiškiai nurodyta, kad tai yra tik vienas iš Juridinių asmenų registro duomenų. Pagal [CK 1.63 straipsnio](#) 1 dalį, sandoriai yra siekiama sukurti, pakeisti arba panaikinti būtent civilines teises ar pareigas. Jeigu teikiant paraišką dėl ES paramos skyrimo, jokios civilinės teisės ar pareigos nėra sukuriamos, panaikinamos arba pakeičiamos, o gali tik sukurti administracinį teisinį santykį ir iš to kylančias teises ir pareigas, tai toks veiksmas (paraiškos teikimas) negali būti laikomas sandoriu [CK 1.63 straipsnio](#) 1 dalies prasme.
3. Taigi, žemesniųjų instancijų teismai netinkamai atliko savo pareigą ištirti, kokie veiksmai ar aplinkybės sukėlė UAB „Ekofasada“ bankrotą, o teismų padarytos išvados, kad neva suinteresuoto asmens veiksmai sukėlė įmonės nemokumą, neatitinka kasacinio teismo formuojamos praktikos. Apeliacinės instancijos teismas padarė neteisingą išvadą, kad neva UAB „Ekofasada“ bankrotą sukėlė ne verslo nesėkmė, bet suinteresuoto asmens sąmoningi veiksmai, dėl kurių UAB „Ekofasada“ tapo nemoki.
4. Pirmosios instancijos teismas, konstatuodamas, kad į bylą nėra pateikta duomenų apie tai, kokie būtent UAB „Ekofasada“ finansiniai įsipareigojimai buvo įvykdyti, koks įmonės piniginių lėšų likutis buvo tuo metu, kai buvo priimtas sprendimas parduoti įmonės įsigytą įrangą, ar jo nebūtų pakakę tuo metu buvusiems finansiniams įsipareigojimams padengti, ne tik pažeidė pareigą būti aktyviam, nes

neišreikalavo šių įrodymų iš nemokumo administratoriaus, bet ir nepagrįstai įrodinėjimo pareigą perleido suinteresuotam asmeniui ir tuo pažeidė [CPK 178 straipsnį](#).

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliamą tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio](#) 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti M. P. 50 (penkiasdešimt) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. kovo 10 d. AB Swedbank mokėjimo nurodymu Nr. 36.

Grąžinti advokatų profesinei bendrijai Konsill (j. a. k. 306078133) 4 (keturis) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. kovo 13 d. AB Swedbank mokėjimo nurodymu Nr. 24.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Artūras Driukas

Donatas Šernas

Jūratė Varanaukaitė